EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 2.7.2020.
COM(2020) 270 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par Padomes 2002. gada 13. jūnija pamatlēmuma par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm īstenošanu

1. IEVADS

1.1. Vispārīga informācija

Padomes 2002. gada 13. jūnija pamatlēmums par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm[1] ("pamatlēmums") ir pirmais ES tiesību akts par sadarbību krimināllietās, kura pamatā ir savstarpējas atzīšanas princips[2]. Pamatlēmums ir radījis efektīvāku mehānismu, kā nodrošināt, ka tie, kas cenšas izvairīties no tiesas, šajā nolūkā neizmantotu atvērtas robežas, un tas ir palīdzējis virzīties uz ES mērķi attīstīt un uzturēt brīvības, drošības un tiesiskuma telpu. Tas ir plaši izmantots instruments tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās ES. Saskaņā ar 2018. gada statistiku[3] tiek lēsts, ka vidēji 54,5 % pieprasīto personu piekrīt viņu nodošanai (salīdzinājumā ar 62,96 % 2017. gadā), un nodošanas procedūra ilgst vidēji 16,41 dienu pēc apcietināšanas. Vidējais nodošanas laiks tiem, kas nepiekrīt, ir aptuveni 45,12 dienas. Tas ir krasā pretstatā ilgstošajām izdošanas procedūrām, kas iepriekš, pirms pamatlēmuma stāšanās spēkā, pastāvēja dalībvalstu starpā.

Pamatlēmumu 2009. gada februārī grozīja ar Padomes Pamatlēmumu 2009/299/TI attiecībā uz lietas izskatīšanu *in absentia*[4], iekļaujot skaidru un kopīgu pamatu aizmugurisku nolēmumu neizpildei[5]. Turklāt to personu procesuālās tiesības, kuras aizturētas, pamatojoties uz Eiropas apcietināšanas orderi, ir nostiprinātas ar sešām direktīvām[6] par tiesībām uz mutisku un rakstisku tulkojumu[7], tiesībām uz informāciju[8],

---

[1] OV L 190, 18.7.2002., 1. lpp.

[2] Pasākumu programmā, kuras mērķis ir īstenot principu par nolēmumu savstarpēju atzīšanu krimināllietās, kas paredzēts Eiropadomes Tamperes sanāksmes secinājumos un kas pieņemts Padomē 2000. gada 30. novembrī (OV C 12 E, 15.1.2001., 10. lpp.), norādīts: "[S]avstarpējās atzīšanas princips balstās uz savstarpēju uzticēšanos, kas attīstījusies līdz ar tādām dalībvalstu kopīgajām vērtībām kā cilvēka cieņas, brīvības, demokrātijas, vienlīdzības, tiesiskuma un cilvēktiesību respektēšana — lai katrai iestādei būtu pārliecība, ka citas iestādes piemēro līdzvērtīgus tiesību aizsardzības standartus savās krimināltiesību sistēmās."

[3] https://e-justice.europa.eu/content_european_arrest_warrant-90-en.do.

[4] Padomes 2009. gada 26. februāra Pamatlēmums 2009/299/TI, ar ko groza Pamatlēmumus 2002/584/TI, 2005/214/TI, 2006/783/TI, 2008/909/TI un 2008/947/TI, tādējādi stiprinot personu procesuālās tiesības un veicinot savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu attiecībā uz aizmuguriskiem nolēmumiem, OV L 81, 27.3.2009., 24. lpp.

[5] Konsolidētā versija: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC1006(02)&from=DA, 45. lpp.

[6] Padomes 2009. gada 30. novembra Rezolūcija par ceļvedi aizdomās turētu vai apsūdzētu personu procesuālo tiesību stiprināšanai kriminālprocesā veido pamatu sešām direktīvām, OV C 295, 4.12.2009., 1. lpp.

[7] Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 20. oktobra Direktīva 2010/64/ES par tiesībām uz mutisko un rakstisko tulkojumu kriminālprocesā, OV L 280, 26.10.2010., 1. lpp.; KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI par to, kā tiek īstenota Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/64/ES (2010. gada 20. oktobris) par tiesībām uz mutisko un rakstisko tulkojumu kriminālprocesā, COM(2018) 857 final: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A52018DC0857.

[8] Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 22. maija Direktīva 2012/13/ES par tiesībām uz informāciju kriminālprocesā, OV L 142, 1.6.2012., 1. lpp.; KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI par to, kā tiek īstenota Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/13/ES (2012. gada 22. maijs) par tiesībām uz informāciju kriminālprocesā, COM(2018) 858 final: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A52018DC0858.

tiesībām uz advokāta palīdzību[9], konkrētu nevainīguma prezumpcijas aspektu nostiprināšanu un tiesību piedalīties klātienē lietas izskatīšanā tiesā nostiprināšanu[10], procesuālajām garantijām bērniem[11] un juridisko palīdzību[12].

Komisija sagatavoja trīs ziņojumus par pamatlēmuma īstenošanu[13]. Lai palīdzētu praktizējošiem juristiem, Padome 2008. gadā publicēja rokasgrāmatu par to, kā izsniegt Eiropas apcietināšanas orderi[14], un to pārskatīja 2010. gadā[15]. Komisija šo rokasgrāmatu atjaunināja 2017. gadā[16]. Laika posmā no 2006. gada marta līdz 2009. gada aprīlim savstarpējās novērtēšanas 4. kārtā dalībvalstis izvērtēja, kā pamatlēmums tiek praktiski piemērots citās dalībvalstīs, un Komisija piedalījās kā novērotāja[17]. Dažus pamatlēmuma aspektus dalībvalstis pašlaik no jauna izvērtē savā starpā savstarpējās novērtēšanas 9. kārtā, kurā tiek novērtēti izvēlēti Eiropas apcietināšanas ordera praktiskie un operatīvie aspekti[18].

---

[9] Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 22. oktobra Direktīva 2013/48/ES par tiesībām uz advokāta palīdzību kriminālprocesā un Eiropas apcietināšanas ordera procesā, par tiesībām uz to, ka pēc brīvības atņemšanas informē trešo personu, un par tiesībām, kamēr atņemta brīvība, sazināties ar trešām personām un konsulārajām iestādēm, OV L 294, 6.11.2013., 1. lpp.; KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI par to, kā tikusi īstenota Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 22. oktobra Direktīva 2013/48/ES par tiesībām uz advokāta palīdzību kriminālprocesā un Eiropas apcietināšanas ordera procesā, par tiesībām uz to, ka pēc brīvības atņemšanas informē trešo personu, un par tiesībām, kamēr atņemta brīvība, sazināties ar trešām personām un konsulārajām iestādēm, COM(2019) 560 final: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A52019DC0560.

[10] Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 9. marta Direktīva (ES) 2016/343 par to, lai nostiprinātu konkrētus nevainīguma prezumpcijas aspektus un tiesības piedalīties klātienē lietas izskatīšanā tiesā kriminālprocesā, OV L 65, 11.3.2016., 1. lpp.

[11] Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 11. maija Direktīva (ES) 2016/800 par procesuālajām garantijām bērniem, kuri ir aizdomās turētie vai apsūdzētie kriminālprocesā, OV L 132, 21.5.2016., 1. lpp.

[12] Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 26. oktobra Direktīva (ES) 2016/1919 par juridisko palīdzību aizdomās turētajiem un apsūdzētajiem kriminālprocesā un pieprasītajām personām Eiropas apcietināšanas ordera procesā, OV L 297, 4.11.2016., 1. lpp.; kļūdu labojums: OV L 91, 5.4.2017., 40. lpp.

[13] KOMISIJAS ZIŅOJUMS, balstoties uz 34. pantu Padomes 2002. gada 13. jūnija pamatlēmumā par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm (pārskatītā versija), COM(2006) 8 galīgā redakcija, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A52006DC0008;
KOMISIJAS ZIŅOJUMS par to, kā kopš 2005. gada ir īstenots Padomes 2002. gada 13. jūnija pamatlēmums par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm, COM(2007) 407 galīgā redakcija, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1588746623870&uri=CELEX:52007DC0407, un KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI par to, kā kopš 2007. gada ir īstenots Padomes 2002. gada 13. jūnija pamatlēmums par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm, COM(2011) 175 galīgā redakcija, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1588746744852&uri=CELEX:52011DC0175.

[14] Eiropas Savienības rokasgrāmata par to, kā izsniegt Eiropas apcietināšanas orderi, galīgā redakcija: https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8216-2008-REV-2/lv/pdf.

[15] Eiropas Savienības rokasgrāmata par to, kā izsniegt Eiropas apcietināšanas orderi, pārskatīta redakcija: https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-17195-2010-REV-1/lv/pdf.

[16] Rokasgrāmata par to, kā izsniegt un izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi, OV C 335, 6.10.2017., 1. lpp.: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC1006(02)&from=DA.

[17] Pēcpasākums pēc novērtējuma ziņojumiem par savstarpējās novērtēšanas ceturto kārtu: Eiropas apcietināšanas ordera un atbilstošo nodošanas procedūru praktiskā piemērošana starp dalībvalstīm (*Follow-up to the evaluation reports on the fourth round of mutual evaluations: practical application of the European arrest warrant and the relevant surrender procedures between Member States*): https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15815-2011-INIT/en/pdf.

[18] Savstarpējās novērtēšanas 9. kārta - Novērtējuma darbības joma un ieguldījums anketas pilnveidošanā https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6333-2019-INIT/en/pdf.

Eiropas Parlaments 2014. gada 27. februārī pieņēma rezolūciju ar ieteikumiem Komisijai ar Eiropas apcietināšanas ordera pārskatīšanu[19], konkrēti ierosinot iepriekšēju samērīguma pārbaudi, obligātu neizpildīšanas pamatu saistībā ar pamattiesībām, tiesības uz efektīvu tiesisko aizsardzību un labāku tādu noziegumu definīciju, par kuriem būtu jāpiemēro Eiropas apcietināšanas orderis. Komisija atbildē Eiropas Parlamentam paskaidroja, kāpēc tā neuzskata par lietderīgu pārskatīt pamatlēmumu ne atsevišķi, ne vienlaikus ar citu savstarpējās atzīšanas instrumentu pārskatīšanu[20].

Ierobežojumi, kas bija noteikti pārskatīšanai Tiesā un Komisijas izpildpilnvarām policijas sadarbības un tiesu iestāžu sadarbības jomā krimināllietās, tika atcelti 2014. gada 1. decembrī, kad bija pagājis Līguma par Eiropas Savienības darbību protokolā Nr. 36[21] noteiktais piecu gadu pārejas periods attiecībā uz agrākā trešā pīlāra instrumentiem. Kopš tā laika pamatlēmuma interpretācija ir radījusi aizvien lielāku skaitu lūgumu Tiesai sniegt prejudiciālus nolēmumus. Tāpēc par pamatlēmumu pieņemto prejudiciālo nolēmumu skaits ir strauji pieaudzis — no kopumā 12 nolēmumiem 2014. gadā līdz vairāk nekā 50 nolēmumiem 2020. gada vidū.

1.2. Pamatlēmuma mērķis un galvenie elementi

Pamatlēmums nodrošināja, ka parastā izdošanas sistēma tiek aizstāta ar vienkāršāku un ātrāku mehānismu, ar ko pieprasītās personas nodod, lai veiktu kriminālvajāšanu, izpildītu brīvības atņemšanas sodu vai piemērotu ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli. Tas pamatojas uz savstarpējas atzīšanas principu. Izsniegšanas dalībvalsts tiesas nolēmums ir jāatzīst izpildes dalībvalstī bez papildu formalitātēm, ja vien nav pamata neizpildei.

Pamatlēmuma galvenie elementi, kas to atšķir no izdošanas režīmiem, ir šādi.

- Eiropas apcietināšanas orderis ir tiesas nolēmums, kas izpildāms citā dalībvalstī, pamatojoties uz savstarpējas atzīšanas principu.
- Neizpildīšanas pamata veidi ir ierobežoti, un tie ir izsmeļoši uzskaitīti pamatlēmumā.
- Pamatlēmuma 2. panta 2. punktā ir uzskaitītas 32 nodarījumu kategorijas, kurām — tādām, kā tās ir definētas izsniegšanas dalībvalstī, — nepārbauda abpusējo sodāmību, ja par šiem nodarījumiem var piemērot brīvības atņemšanas sodu vai ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, kuru maksimālais ilgums ir vismaz trīs gadi.
- Dalībvalsts pašas pilsoņu nodošana ir vispārējs noteikums, kam paredzēti tikai daži izņēmumi. Šie izņēmumi attiecas uz brīvības atņemšanas sodu izpildi piederības dalībvalstī un ir vienādi piemērojami arī rezidentiem. Šo izņēmumu galvenais iemesls ir pieprasītās personas sociālās rehabilitācijas veicināšana.

[19] Eiropas Parlamenta 2014. gada 27. februāra rezolūcija ar ieteikumiem Komisijai par Eiropas apcietināšanas ordera pārskatīšanu (2013/2109(INL)), OV C 285, 29.8.2017., 135. lpp.
[20] Pēcpasākums saistībā ar Eiropas Parlamenta rezolūciju ar ieteikumiem Komisijai par Eiropas apcietināšanas ordera pārskatīšanu, SP(2014) 447 (*Follow up to the European Parliament resolution with recommendations to the Commission on the review of the European arrest warrant*): https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2013/2109(INL).
[21] OV C 115, 9.5.2008., 322. lpp.

- Lēmuma par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi pieņemšanai un pieprasītās personas nodošanai ir stingri laika ierobežojumi.
- Lai pieprasījumus padarītu vienkāršākus un vieglāk izpildāmus, tie sagatavoti, par pamatu ņemot Eiropas apcietināšanas ordera veidlapu.

1.3. Ziņojuma mērķis un tvērums

Šajā ziņojumā novērtēts, kā pamatlēmums, kas grozīts ar Padomes Pamatlēmumu 2009/299/TI, transponēts visās 27 dalībvalstīs, kurām tas ir saistošs[22]. Novērtējuma pamatā galvenokārt ir to pasākumu analīze, ar kuriem valstis transponē pamatlēmumu un par kuriem tās paziņojušas Padomes Ģenerālsekretariātam un Komisijai saskaņā ar pamatlēmuma 34. panta 2. punktu.

Kopš iepriekšējā Komisijas ziņojuma[23], t. i., 2011. gada, lielākā daļa dalībvalstu ir grozījušas savus valsts tiesību aktus, ar kuriem tās transponē pamatlēmumu. Tāpēc, gatavojot šo ziņojumu, tika ņemti vērā Komisijas ieteikumi no iepriekšējiem ziņojumiem un savstarpējās novērtēšanas 4. kārtas ieteikumi par transponēšanu (piemēram, par izsniegto Eiropas apcietināšanas orderu proporcionalitāti[24]).

Līdzīgi kā pirmajā Komisijas īstenošanas ziņojumā 2005. gadā[25], arī šajā ziņojumā ir iekļauts pamatlēmuma noteikumu novērtējums. Šā ziņojuma uzmanības centrā ir atsevišķi noteikumi, kas veido pamatlēmuma kodolu un ir būtiski labai Eiropas apcietināšanas ordera darbībai. Noteikumi attiecas konkrēti uz kompetento tiesu iestāžu izraudzīšanos, Eiropas apcietināšanas ordera definīciju un darbības jomu, pieprasītās personas pamattiesībām un procesuālajām tiesībām, neizpildīšanas pamatu un abpusējās sodāmības pārbaudi, kā arī lēmuma pieņemšanas un pieprasītās personas nodošanas termiņiem.

2. VISPĀRĪGS NOVĒRTĒJUMS

Šā ziņojuma publicēšanas dienā visas dalībvalstis bija paziņojušas par pamatlēmuma transponēšanu[26].

---

[22] Pamatlēmums ir saistošs visām 27 dalībvalstīm, ieskaitot Dāniju un Īriju. Ziņojumā ir iekļauta arī Apvienotā Karaliste, kurai pamatlēmums ir saistošs līdz pārejas perioda beigām — 2020. gada 31. decembrim.

[23] KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI par to, kā kopš 2007. gada ir īstenots Padomes 2002. gada 13. jūnija pamatlēmums par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm, COM(2011) 175 galīgā redakcija: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1588746744852&uri=CELEX:52011DC0175.

[24] Pamatojoties uz dalībvalstu sniegtajiem statistikas datiem, dažās dalībvalstīs varēja novērot izsniegto Eiropas apcietināšanas orderu skaita mazināšanās tendenci: https://e-justice.europa.eu/content_european_arrest_warrant-90-en.do.

[25] KOMISIJAS ZIŅOJUMS, balstoties uz 34. pantu Padomes 2002. gada 13. jūnija pamatlēmumā par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm (pārskatītā versija), COM(2006) 8 galīgā redakcija: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A52006DC0008.

[26] Saskaņā ar pamatlēmuma 34. panta 1. punktu dalībvalstīm tas bija jātransponē valsts tiesību aktos līdz 2003. gada 31. decembrim. Dalībvalstīm, kuras pievienojās ES vēlāk (attiecīgi 2004., 2007. vai 2013. gadā), piemērojamais transponēšanas termiņš bija to pievienošanās datums. Vairāk nekā puse dalībvalstu ievēroja transponēšanas termiņus.

Vispārīgais novērtējums liecina, ka daudzās dalībvalstīs pamatlēmums īstenots diezgan apmierinoši. Tomēr valstu īstenošanas pasākumu novērtējums ir atklājis arī dažas atbilstības problēmas daļā dalībvalstu. Ja šīs neatbilstības netiks novērstas, tās mazinās Eiropas apcietināšanas ordera efektivitāti. Tāpēc, ja neatbilstības netiks novērstas, Komisija īstenos visus atbilstošos pasākumus, lai panāktu pamatlēmuma prasību ievērošanu visā ES, tostarp, ja nepieciešams, sāks pārkāpuma procedūru saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 258. pantu.

Kopš iepriekšējā īstenošanas ziņojuma publicēšanas Komisija ir noorganizējusi piecas ekspertu tikšanās ar dalībvalstīm, lai tām palīdzētu praktiski īstenot pamatlēmumu[27].

2020. gada martā tika izveidota Eiropas apcietināšanas ordera koordinācijas grupa. Eiropas apcietināšanas ordera koordinācijas grupas mērķis ir uzlabot informācijas apmaiņas ātrumu un sadarbību starp dažādiem dalībniekiem, kas ir iesaistīti pamatlēmuma īstenošanā, t. i., starp praktiķiem un politikas veidotājiem no dalībvalstīm, *Eurojust*, Eiropas Tiesiskās sadarbības tīklu, Padomes Ģenerālsekretariātu un Komisiju. Pēc grupā notikušajām apmaiņām pamatlēmuma piemērošanai vajadzētu kļūt vienveidīgākai.

3. ATSEVIŠĶI NOVĒRTĒJUMA PUNKTI

3.1. Kompetentās tiesu iestādes un centrālās iestādes (6. un 7. pants)

Visas dalībvalstis ir saskaņā ar 6. pantu paziņojušas Padomes Ģenerālsekretariātam, kuras tiesu iestādes ir kompetentas izsniegt un izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi. Lielākoties tās ir to tiesu iestādes, kuras ir kompetentas izmeklēt un izskatīt krimināllietas.

3.1.1. *Izsniegšanas tiesu iestādes (6. panta 1. punkts)*

Eiropas Savienības Tiesa nolēmusi, ka termins "tiesu iestāde" pamatlēmuma 6. panta 1. punktā neaprobežojas tikai ar dalībvalsts tiesnešiem vai tiesām, bet interpretējams plašāk, ietverot iestādes, kas piedalās krimināltiesību administrēšanā šajā dalībvalstī. Tāpēc prokuratūras kvalificējamas kā izsniegšanas tiesu iestādes ar nosacījumu, ka tās tieši vai netieši nevar ietekmēt rīkojumi vai norādījumi, ko konkrētā lietā izsaka izpildvaras pārstāvji, piemēram, tieslietu ministrs, saistībā ar lēmuma pieņemšanu par Eiropas apcietināšanas ordera izsniegšanu[28]. Turklāt Tiesa precizēja, ka jēdzienu "tiesu iestāde" nevar interpretēt tā, ka tas attiecas arī uz policijas dienestu[29] vai dalībvalsts izpildvaras struktūru, piemēram, Tieslietu ministriju[30].

Ņemot vērā izpildvaras pārstāvja iespēju dot norādījumus saviem prokuroriem[31], dažas dalībvalstis ir nesen izraudzījušās tiesas vai tiesnešus par kompetentajām izsniegšanas

[27] 2014. gada 1. aprīlī, 2014. gada 20. novembrī, 2016. gada 7. jūlijā, 2017. gada 17. oktobrī un 2019. gada 7. maijā.

[28] Sk. Tiesas 2019. gada 27. maija spriedumus *OG* un *PI*, C-508/18 un C-82/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:456, un *PF*, C-509/18, ECLI:EU:C:2019:457; Tiesas 2019. gada 12. decembra spriedumus *JR* un *YC*, C-566/19 PPU un C-626/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:1077, *XD*, C-625/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:1078, un *ZB*, C-627/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:1079.

[29] Sk. Tiesas 2016. gada 10. novembra spriedumu *Poltorak*, C-452/16 PPU, ECLI:EU:C:2016:858.

[30] Sk. Tiesas 2016. gada 10. novembra spriedumu *Kovalkovas*, C-477/16 PPU, ECLI:EU:C:2016:861.

[31] 2019. gada ES rezultātu apkopojums tiesiskuma jomā:

iestādēm, ievērojot spriedumu apvienotajās lietās C- 508/18, *OG*, un C-82/19 PPU, *PI*[32], un spriedumu lietā C- 509/18, *PF*[33].

Pašlaik pusē dalībvalstu tikai tiesas vai tiesneši ir kompetenti izsniegt Eiropas apcietināšanas orderi. Dažās dalībvalstīs Eiropas apcietināšanas orderi izsniedz tikai prokuratūra. Vairākas dalībvalstis par izsniegšanas iestādēm ir izraudzījušās gan tiesas, gan prokuratūras. Turklāt dažas no šīm dalībvalstīm ir izraudzījušās dažādas iestādes atkarībā no kriminālprocesa posma (piemēram, pirms lēmuma pieņemšanas par personas saukšanu pie kriminālatbildības un pēc tā vai pirms lietas izskatīšanas un lietas izskatīšanas laikā) vai Eiropas apcietināšanas ordera mērķa (kriminālvajāšana vai soda izpilde). Vienā dalībvalstī tiesa apstiprina prokuratūras priekšlikumu izsniegt Eiropas apcietināšanas orderi[34]. Viena dalībvalsts par kompetentajām iestādēm izraudzījās savu prokuratūru un kriminālsankciju pārvaldi. Neliels skaits dalībvalstu ir izraudzījušās vienu īpašu struktūru (piemēram, ģenerālprokuratūru).

3.1.2. *Izpildes tiesu iestādes (6. panta 2. punkts)*

Lielākā daļa dalībvalstu par kompetentajām izpildes iestādēm ir izraudzījušās tiesas (piemēram, apelācijas tiesas, rajona tiesas, augstākās tiesas) vai tiesnešus. Piemēram, viena dalībvalsts ir iecēlusi specializētu nepilngadīgu personu lietu tiesnesi Eiropas apcietināšanas orderu jautājumos attiecībā uz nepilngadīgām personām, cita dalībvalsts izraudzījusies divas dažādas struktūras atkarībā no tā, vai persona piekrīt nodošanai. Dažas dalībvalstis ir izraudzījušās prokuratūras. Neliels skaits dalībvalstu ir izraudzījušās gan tiesas, gan prokuratūras. Dažas dalībvalstis ir iecēlušas vienu īpašu struktūru (piemēram, ģenerālprokuratūru vai augstāko tiesu).

3.1.3. *Centrālās iestādes (7. pants)*

Pamatlēmuma 7. pantā paredzēta iespēja dalībvalstīm izraudzīties vienu vai vairākas centrālās iestādes, kas palīdz kompetentajām tiesu iestādēm Eiropas apcietināšanas orderu un citas ar to saistītas oficiālās korespondences administratīvā pārsūtīšanā un saņemšanā.

Ievērojams skaits dalībvalstu ir izraudzījušās centrālo iestādi saskaņā ar 7. panta 1. punktu. Vairumā gadījumu tā ir to tieslietu ministrija. Neliels skaits dalībvalstu ir izraudzījušās vairākas centrālās iestādes (piemēram, trīs centrālās iestādes — papildus tieslietu ministrijai arī virsprokuroru un policijas prezidiju vai federālo iekšlietu ministriju un federālo kriminālpolicijas biroju).

Dažas dalībvalstis izraudzītajai(-ām) centrālajai(-ām) iestādei(-ēm) piešķīrušas papildu pilnvaras, kas nav paredzētas 7. panta 2. punktā (piemēram, centrālās iestādes ir atbildīgas par saņemto Eiropas apcietināšanas orderu iepriekšēju apstiprināšanu, vai centrālā iestāde noteiktos apstākļos var atlikt nodošanas nolēmuma izpildi).

---

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/justice_scoreboard_2019_en.pdf, 51. un 52. lpp.

[32] Sk. Tiesas 2019. gada 27. maija spriedumu *OG* un *PI*, C-508/18 un C-82/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:456.

[33] Sk. Tiesas 2019. gada 27. maija spriedumu *PF*, C-509/18, ECLI:EU:C:2019:457.

[34] Sk. Tiesas 2019. gada 9. oktobra spriedumu *NJ*, C-489/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:849.

3.2. Valodu lietošana (8. panta 2. punkts)

Kā noteikts 8. panta 2. punktā, Eiropas apcietināšanas orderis kompetentajai izsniegšanas iestādei ir jāiztulko izpildes dalībvalsts oficiālajā(-ās) valodā(-ās). Dalībvalstis var norādīt, ka tās pieņems tulkojumu vienā vai vairākās citās ES oficiālajās valodās.

Vairāk nekā puse dalībvalstu ir iesniegušas deklarāciju, kurā paziņots, ka tās pieņem Eiropas apcietināšanas orderus citās oficiālajās valodās, kas nav to valsts valoda (parasti angļu valodā)[35]. Neliels skaits dalībvalstu savās deklarācijās ir paziņojušas, ka pieņems orderus citās valodās, ja arī citas dalībvalstis apņemsies darīt tāpat. Dažas dalībvalstis ir izveidojušas preferenciālus valodu lietošanas režīmus attiecībā uz Eiropas apcietināšanas orderiem, kas tiek saņemti no dažām kaimiņos esošām dalībvalstīm.

3.3. Eiropas apcietināšanas ordera definīcija un pienākums ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus (1. pants)

3.3.1. *Definīcija (1. panta 1. punkts)*

Visas dalībvalstis ir transponējušas pamatlēmuma 1. panta 1. punktu, ar kuru Eiropas apcietināšanas orderis definēts kā tiesas nolēmums[36], ko izsniedz dalībvalsts, lai cita dalībvalsts apcietinātu un nodotu pieprasīto personu kriminālvajāšanas veikšanai vai lai izpildītu brīvības atņemšanas sodu, vai arī lai piemērotu ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli.

Lielākā daļa dalībvalstu skaidri atsaucas uz Eiropas apcietināšanas orderi kā tiesas nolēmumu, un gandrīz visas dalībvalstis skaidri noteikušas, ka Eiropas apcietināšanas orderis ir jāpiemēro, lai īstenotu kriminālvajāšanu vai piemērotu brīvības atņemšanas sodu vai ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli. Tomēr, ja runa ir par Eiropas apcietināšanas orderiem kriminālvajāšanas īstenošanai, pāris dalībvalstis ir atkāpušās no pamatlēmuma, pieņemot šaurāku pieeju kriminālvajāšanas mērķiem, proti, paredzot, ka Eiropas apcietināšanas orderim jāattiecas uz "tiesāšanai gatavām lietām"[37]. Visas dalībvalstis atsaucas uz "brīvības atņemšanas sodu", tomēr nedaudzām valstīm trūkst skaidras atsauces uz "ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli".

3.3.2. *Pienākums ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus (1. panta 3. punkts un 10., 12. un 13. apsvērums)*

1. panta 3. punktā ir teikts, ka pamatlēmums nedrīkst grozīt pienākumu ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus, kā tie noteikti 6. pantā Līgumā par Eiropas Savienību[38]. Līguma par Eiropas Savienību 6. pantā ir atsauce uz Eiropas Savienības Pamattiesību hartu[39], Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju[40] un visām dalībvalstīm kopīgajām konstitucionālajām tradīcijām.

---

[35] Rokasgrāmata par to, kā izsniegt un izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi, OV C 335, 6.10.2017., 1. lpp., https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC1006(02)&from=DA, 74. un 75. lpp.

[36] Sk. Tiesas 2016. gada 10. novembra spriedumus *Poltorak*, C-452/16 PPU, ECLI:EU:C:2016:858, *Kovalkovas*, C-477/16 PPU, ECLI:EU:C:2016:861, un Tiesas 2019. gada 9. oktobra spriedumu *NJ*, C- 489/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:849.

[37] Gatavība tiesāšanai nozīmē, ka ir pieņemts lēmums apsūdzēt personu nodarījumā un viņu par to tiesāt.

[38] OV C 326, 26.10.2012., 13. lpp.

[39] OV C 326, 26.10.2012., 391. lpp.

[40] 1950. gada 4. novembra Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija (ETS Nr. 005).

Pamatlēmuma 10. apsvērumā norādīts, ka Eiropas apcietināšanas ordera mehānisma pamatā ir augsta dalībvalstu savstarpēja uzticība. Tā īstenošanu var apturēt tikai gadījumā, ja kāda dalībvalsts nopietni un vairākkārt pārkāpj principus, kas paredzēti Līguma par Eiropas Savienību 2. pantā[41], pārkāpumu konstatē Eiropadome, ievērojot Līguma par Eiropas Savienību 7. panta 2. punktu[42], ar sekām, kas izklāstītas Līguma par Eiropas Savienību[43] 7. panta 3. punktā[44].

12. apsvērumā ir teikts, ka neko pamatlēmumā nevar interpretēt kā aizliegumu atteikt tādas personas nodošanu, par kuru izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis, ja, pamatojoties uz objektīviem apstākļiem, ir iemesls domāt, ka minētais apcietināšanas orderis ir izsniegts, lai veiktu personas vajāšanu vai sodīšanu tās dzimuma, rases, reliģijas, etniskās izcelsmes, valstiskās piederības, valodas, politisko uzskatu vai seksuālās orientācijas dēļ, vai ka šīs personas stāvokli varētu pasliktināt kāda no šiem iemesliem dēļ. Pamatlēmuma 12. apsvērumā arī teikts, ka pamatlēmums dalībvalstīm neliedz piemērot to konstitucionālos noteikumus attiecībā uz taisnīgu tiesu, biedrošanās tiesībām, preses brīvību un vārda brīvību citos masu informācijas līdzekļos.

Pamatlēmuma 13. apsvērums atspoguļo Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 4. pantu un 19. panta 2. punktu, nosakot, ka nevienai personai nevar likt izbraukt un nevienu personu nevar izraidīt uz valsti vai izdot valstij, ja pastāv nopietns risks, ka tā tur varētu būt pakļauta nāves sodam, spīdzināšanai vai citādai necilvēcīgai vai degradējošai attieksmei vai sodam[45].

Šie noteikumi attiecas uz dalībvalstīm gan tad, kad tās darbojas kā izsniegšanas dalībvalsts, gan tad, kad tās darbojas kā izpildes dalībvalsts[46].

Lielākā daļa dalībvalstu ir burtiski transponējušas pienākumu ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus, dažas to ir transponējušas vispārīgi, bet citas — ar konkrētu atsauci uz 12. un 13. apsvērumā minētajām tiesībām. Piemēram, dažas valstis transponēšanas noteikumos vispārīgi atsaukušās uz līgumiem par cilvēktiesībām un pamatbrīvībām[47] un/vai uz Līguma par Eiropas Savienību 6. pantu. Dažas dalībvalstis ir transponējušas pamatlēmuma 1. panta 3. punktu, atsaucoties tikai uz Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju, bet ne uz Eiropas Savienības Pamattiesību hartu.

---

[41] Pirms Līguma par Eiropas Savienību grozījumiem: 6. panta 1. punkts.
[42] Pirms Līguma par Eiropas Savienību grozījumiem: 7. panta 1. punkts.
[43] Sk. Tiesas 2018. gada 25. jūlija spriedumu *LM*, C-216/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:586.
[44] Pirms Līguma par Eiropas Savienību grozījumiem: 7. panta 2. punkts.
[45] Sk. Tiesas 2016. gada 5. aprīļa spriedumu *Aranyosi* un *Căldăraru*, C-404/15 un C-659/15 PPU, ECLI:EU:C:2016:198, 104. punktu; Tiesas 2016. gada 6. septembra spriedumu *Petruhhin*, C- 182/15, ECLI:EU:C:2016:630, 60. punktu; Tiesas 2017. gada 6. septembra rīkojumu *Schotthöfer & Steiner/Adelsmayr*, C- 473/15, ECLI:EU:C:2017:633, 27. punktu; Tiesas 2018. gada 25. jūlija spriedumu *ML*, C-220/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:589; Tiesas 2019. gada 15. oktobra spriedumu *Dorobantu*, C-128/18, ECLI:EU:C:2019:857, un Tiesas 2020. gada 2. aprīļa spriedumu *IN*, C- 897/19 PPU, ECLI:EU:C:2020:262, 63.–68. punktu.
[46] Sk. Tiesas 2013. gada 29. janvāra spriedumu *Radu*, C- 396/11, ECLI:EU:C:2013:39, 39.–43. punktu; Tiesas 2015. gada 16. jūlija spriedumu *Lanigan*, C-237/15 PPU, ECLI:EU:C:2015:474, 53. un 54. punktu, un Tiesas 2018. gada 6. decembra spriedumu *IK*, C-551/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:991, 66. un 67. punktu.
[47] Piemēram, Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju; 1984. gada 10. decembra Konvenciju pret spīdzināšanu un citiem nežēlīgas, necilvēcīgas vai pazemojošas izturēšanās vai sodīšanas veidiem; 1966. gada 16. decembra Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām; 1951. gada 28. jūlija Konvenciju par bēgļa statusu.

Dažas dalībvalstis atsaukušās arī uz valsts konstitūciju. Tomēr atsauce uz valstu konstitūcijām var pārsniegt to, kas prasīts pamatlēmuma 1. panta 3. punktā, jo īpaši tāpēc, ka Līguma par Eiropas Savienību 6. pants atsaucas tikai uz tiem konstitucionālajiem principiem, kuri dalībvalstīm ir kopīgi. Saskaņā ar Tiesas judikatūru dalībvalstis nevar pieprasīt citai dalībvalstij nodrošināt valstī pamattiesību aizsardzību augstākā līmenī, nekā tas paredzēts ES tiesību aktos[48].

Turklāt nedaudzas dalībvalstis savos īstenošanas noteikumos nav tieši norādījušas uz pamattiesībām un tiesību pamatprincipiem, jo to konstitucionālie tiesību akti uzliek pienākumu ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus.

Neskatoties uz to, ka pamatlēmumā nav šāda noteikuma, vairums dalībvalstu skaidri paredz obligātas neizpildīšanas pamatu, kas balstīts uz pamattiesību pārkāpumiem vai atsaucas uz 12. un 13. apsvērumā minētajiem tiesību pārkāpumiem (kas saistīti, piemēram, ar rasi, valstspiederību, reliģiju vai politiskajiem uzskatiem).

3.4. Eiropas apcietināšanas ordera izsniegšana (2. panta 1. punkts un 8. panta 1. punkts)

3.4.1. *Eiropas apcietināšanas ordera piemērošanas joma un izsniegšanas nosacījumi (2. panta 1. punkts)*

Eiropas apcietināšanas orderi var izsniegt par darbībām, par kurām izsniegšanas dalībvalsts tiesībās paredzēts brīvības atņemšanas sods vai ar brīvības atņemšanu saistīts drošības līdzeklis, kura maksimālais ilgums ir vismaz 12 mēneši vai par jau piespriestu sodu vai jau piemērotu drošības līdzekli, kuru ilgums ir vismaz četri mēneši.

Šo noteikumu lielākā daļa dalībvalstu ir transponējušas pareizi. Tomēr neliels skaits dalībvalstu nav skaidri piešķīrušas kompetentajām izsniegšanas tiesu iestādēm rīcības brīvību pārbaudīt, vai, ņemot vērā katras lietas īpašos apstākļus, izsniegt Eiropas apcietināšanas orderi ir samērīgi[49].

Dažas dalībvalstis ir paredzējušas šaurāku tvērumu, lai atrisinātu samērīguma jautājumu[50] attiecībā uz Eiropas apcietināšanas orderiem, ko var izsniegt to tiesu iestādes (piemēram, noteikušas augstākus sliekšņus, pieprasījušas, lai atlikušais soda izciešanas laiks būtu vēl četri mēneši, vai pieprasījušas, lai Eiropas apcietināšanas orderis tiktu izsniegts tiesiskuma interesēs).

Pamatlēmums nereglamentē nodošanu par nodarījumiem, par kuriem piemēro sodu, kas ir mazāks par 2. panta 1. punktā minēto robežlielumu, ja tie ir nodarījumi, kas saistīti ar

[48] Sk. Tiesas 2013. gada 26. februāra spriedumu *Melloni*, C-399/11, ECLI:EU:C:2013:107, 63. punktu, un Tiesas 2019. gada 15. oktobra spriedumu *Dorobantu*, C-128/18, ECLI:EU:C:2019:857, 79. punktu.
[49] Sk. Tiesas 2019. gada 27. maija spriedumu *OG* un *PI*, C-508/18 un C-82/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:456, 71 un 75. punktu.
[50] KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI par to, kā kopš 2007. gada ir īstenots Padomes 2002. gada 13. jūnija pamatlēmums, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52011DC0175&from=EN, 7. un 8. lpp.

galvenajiem nodarījumiem, kuri atbilst minētajam robežlielumam[51]. Praksē dažas dalībvalstis ir nolēmušas šādos gadījumos atļaut nodošanu, bet citas ne[52].

Turklāt dažas dalībvalstis ir skaidri pielāgojušas darbības jomu saskaņā ar Padomes Pamatlēmumu 2009/829/TI par uzraudzības pasākumiem kā alternatīvu pirmstiesas apcietinājumam[53], paredzot, ka Eiropas apcietināšanas orderi var izsniegt arī tad, ja 12 mēnešu slieksnis nav ievērots, gadījumā, kad ir pārkāpts uzraudzības pasākums.

3.4.2. *Prasības attiecībā uz Eiropas apcietināšanas ordera saturu un tiesiskās aizsardzības pirmo līmeni (8. panta 1. punkts)*

Pamatlēmuma 8. panta 1. punktā ir noteiktas prasības attiecībā uz Eiropas apcietināšanas ordera saturu[54]. Konkrēti, tajā ietver šādu informāciju:

- pierādījumi par izpildāmu tiesas nolēmumu[55] (piemēram, valsts apcietināšanas orderi), kam jābūt atsevišķam no Eiropas apcietināšanas ordera, lai nodrošinātu tiesiskās aizsardzības pirmo līmeni[56],
- nodarījuma veids un juridiskā kvalifikācija,
- to apstākļu apraksts, kādos veikts nodarījums, ietverot laiku, vietu un pieprasītās personas līdzdalības veidu nodarījumā, kā arī piespriestais sods[57].

Gandrīz visas dalībvalstis pamatlēmuma 8. panta 1. punktu ir transponējušas pilnībā un atbilstoši, un salīdzinoši lielā skaitā gadījumu 8. panta 1. punkts ir transponēts burtiski. Viena dalībvalsts noteikusi, ka Eiropas apcietināšanas orderim jāpievieno papildu dokumenti (piemēram, piemērojamo noteikumu kopija; ziņojums par faktiem, uz kuriem balstīts Eiropas apcietināšanas orderis; informācija par pierādījumu avotiem).

3.5. Tiešie sakari starp izsniegšanas tiesu iestādi un izpildes tiesu iestādi (10. panta 5. punkts un 15. panta 2. punkts)

Pamatlēmuma 10. panta 5. punktā ir paredzēts, ka visas grūtības, kas saistītas ar ikviena Eiropas apcietināšanas ordera izpildei vajadzīga dokumenta pārsūtīšanu vai autentiskumu, jārisina tiešos sakaros starp iesaistītajām tiesu iestādēm vai attiecīgos

---

[51] 1957. gada 13. decembra Eiropas konvencijā par izdošanu (ETS Nr. 024) ir ietverts noteikums par saistītajiem pārkāpumiem.

[52] Rokasgrāmata par to, kā izsniegt un izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi, OV C 335, 6.10.2017., 1. lpp., https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC1006(02)&from=DA, 82. lpp.

[53] Padomes 2009. gada 23. oktobra Pamatlēmums 2009/829/TI, ar ko attiecībās starp Eiropas Savienības dalībvalstīm savstarpējas atzīšanas principu piemēro lēmumiem par uzraudzības pasākumiem kā alternatīvu pirmstiesas apcietinājumam, OV L 294, 11.11.2009., 20. lpp.

[54] *Sk.* Tiesas 2008. gada 1. decembra spriedumu *Leymann un Pustovarov*, C-388/08 PPU, ECLI:EU:C:2008:669, 52. un 53. punktu, un Tiesas 2018. gada 23. janvāra spriedumu *Piotrowski*, C- 367/16, EU:C:2018:27, 57.–59. punktu.

[55] *Sk.* Tiesas 2016. gada 1. jūnija spriedumu *Bob-Dogi*, C-241/15, ECLI:EU:C:2016:385, 54. un 58. punktu, un 2016. gada 10. novembra spriedumu *Özçelik*, C- 453/16 PPU, ECLI:EU:C:2016:860, 33.–37. punktu.

[56] Sk. Tiesas 2016. gada 1. jūnija spriedumu *Bob-Dogi*, C-241/15, ECLI:EU:C:2016:385, 55. un 56. punktu; Tiesas 2019. gada 27. maija spriedumu *OG* un *PI*, C-508/18 un C-82/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:456, 66. un 67. punktu, un Tiesas 2019. gada 27. maija spriedumu *PF*, C-509/18, ECLI:EU:C:2019:457, 44. un 45. punktu.

[57] Sk. Tiesas 2008. gada 1. decembra spriedumu *Leymann* un *Pustovarov*, C-388/08 PPU, ECLI:EU:C:2008:669, 52. punktu; Tiesas 2018. gada 6. decembra spriedumu *IK*, C-551/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:991, un Tiesas 2020. gada 3. marta spriedumu *X*, C-717/18, ECLI:EU:C:2020:142, 37. punktu.

gadījumos piedaloties dalībvalstu centrālajām iestādēm (sk. 3.1. punktu). Vairāk nekā puse dalībvalstu ir pareizi transponējušas 10. panta 5. punktu. Tomēr dažās dalībvalstīs attiecīgos noteikumus nevarēja konstatēt, un nedaudzas dalībvalstis tos ir transponējušas tikai daļēji (piemēram, skaidri minot tikai autentiskuma, bet ne pārsūtīšanas problēmas).

Saskaņā ar 15. panta 2. punktu, ja izpildes tiesu iestāde konstatē, ka izsniegšanas dalībvalsts paziņotā informācija nav pietiekama, lai varētu pieņemt lēmumu par nodošanu, tai ir jālūdz steidzami piegādāt vajadzīgo papildu informāciju[58]. Tas jo īpaši attiecas uz pamatlēmuma 3. līdz 5. pantu (neizpildīšanas pamats, sk. 3.8. punktu, un garantijas, sk. 3.9. punktu) un 8. pantu (saturs, sk. 3.4.2. punktu)[59]. Izpildes tiesu iestāde var noteikt termiņu šīs informācijas saņemšanai, ņemot vērā to, ka ir jāievēro 17. pantā noteiktie termiņi (sk. 3.13. punktu). Liela daļa dalībvalstu noteikumu ir transponējušas atbilstoši. Dažas dalībvalstis nav tieši atsaukušās uz steidzamības elementu, bet ir precizējušas, ka ir jānosaka termiņi. Viena dalībvalsts ir šo noteikumu transponējusi kā fakultatīvu. Tomēr divās dalībvalstīs attiecīgie noteikumi netika konstatēti.

3.6. Eiropas apcietināšanas ordera izpilde (1. panta 2. punkts)

Izpildes tiesu iestādei ir vispārīgs pienākums izpildīt Eiropas apcietināšanas orderus, pamatojoties uz savstarpējas atzīšanas principu un saskaņā ar pamatlēmuma noteikumiem (1. panta 2. punkts)[60].

Mazāk nekā puse dalībvalstu savos tiesību aktos ir skaidri atsaukušās uz savstarpējas atzīšanas principu. Divas dalībvalstis ir atsaukušās uz šo principu ieteikuma tiesību aktos. Dažas dalībvalstis ir atsaukušās nevis uz savstarpējas atzīšanas, bet gan uz savstarpīguma principu. Dažās citās valstīs nebija iespējams konstatēt konkrētus transponēšanas noteikumus. Gadījumos, kad savstarpējās atzīšanas princips nav skaidri minēts valsts tiesību aktos, ar kuriem transponē pamatlēmumu, to var izsecināt no šo transponēšanas tiesību aktu struktūras. Tomēr neizpildīšanas pamata transponēšana jo īpaši norāda uz to, ka daudzās dalībvalstīs savstarpējas atzīšanas princips nav pilnībā ievērots (sk. 3.8. punktu).

3.7. Abpusēja sodāmība (2. panta 2. un 4. punkts)

3.7.1. *To 32 nodarījumu saraksts, kuri rada pamatu nodošanai bez abpusējas sodāmības pārbaudes (2. panta 2. punkts)*

Pamatlēmuma 2. panta 2. punktā ir sniegts to 32 noziedzīgu nodarījumu kategoriju saraksts, kuri — tādi, kā tie definēti izsniegšanas dalībvalsts tiesību aktos, — rada pamatu nodošanai bez abpusējas sodāmības pārbaudes, ja izsniegšanas dalībvalstī par

[58] Sk. Tiesas 2016. gada 5. aprīļa spriedumu *Aranyosi* un *Căldăraru*, C-404/15 un C-659/15 PPU, ECLI:EU:C:2016:198, 95. un 96. punktu; Tiesas 2016. gada 1. jūnija spriedumu *Bob-Dogi*, C-241/15, ECLI:EU:C:2016:385, 65. punktu; Tiesas 2018. gada 23. janvāra spriedumu *Piotrowski*, C- 367/16, EU:C:2018:27, 60. un 61. punktu; Tiesas 2018. gada 25. jūlija spriedumu *ML*, C-220/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:589, 63. punktu, kā arī Tiesas 2019. gada 15. oktobra spriedumu *Dorobantu*, C-128/18, ECLI:EU:C:2019:857, 67. punktu.

[59] Sk. Tiesas 2017. gada 22. decembra spriedumu *Ardic*, C- 571/17 PPU, ECLI:EU:C:2017:1026, 91. punktu.

[60] Sk. Tiesas 2013. gada 26. februāra spriedumu *Melloni*, C-399/11, ECLI:EU:C:2013:107, 36. punktu; Tiesas 2013. gada 30. maija spriedumu *Jeremy F*, C-168/13, ECLI:EU:C:2013:358, 34. punktu, un Tiesas 2016. gada 5. aprīļa spriedumu *Aranyosi* un *Căldăraru*, C-404/15 un C-659/15 PPU, 79. punktu.

tiem paredzēts brīvības atņemšanas sods vai ar brīvības atņemšanu saistīta drošības līdzekļa piemērošana ar vismaz trīs gadu maksimālo termiņu[61].

Dažas no 32 nodarījumu kategorijām ir zināmā mērā saskaņotas ES līmenī, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 83. pantu[62].

Lielākā daļa dalībvalstu ir transponējušas 2. panta 2. punktu burtiski. Dažas dalībvalstis savos valsts tiesību aktos ir ieviesušas tiešu atsauci uz 2. panta 2. punktu. Tomēr divas dalībvalstis ir ieviesušas būtiskas izmaiņas, kas skar 32 nodarījumu sarakstu (piemēram, sašaurinājušas noteiktu kategoriju tvērumu vai nav transponējušas visas kategorijas). Turklāt pāris dalībvalstis paredzējušas abpusējas sodāmības pārbaudi lietās, kas attiecas uz to pilsoņiem. Viena dalībvalsts paredzējusi, ka atbildību pastiprinošus apstākļus nevajadzētu ņemt vērā, izpildes dalībvalsts statusā apsverot, vai ir sasniegts vismaz trīs gadu slieksnis.

3.7.2. *Abpusējas sodāmības pārbaude (2. panta 4. punkts)*

Izpildes tiesu iestāde var pārbaudīt abpusēju sodāmību par nodarījumiem, kas nav iekļauti 32 nodarījumu sarakstā, vai par nodarījumiem, kuri ir šajā sarakstā, bet attiecībā uz kuriem nav sasniegts trīs gadu slieksnis[63]. Tāpēc uz nodošanu var attiecināt nosacījumu, ka darbības, par kurām izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis, uzskata par nodarījumu saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesībām neatkarīgi no tā sastāva elementiem vai kvalifikācijas[64] (2. panta 4. punkts). Visas dalībvalstis ir transponējušas pamatlēmuma 2. panta 4. punktu. Tomēr nelielā skaitā dalībvalstu nebija iespējams konstatēt attiecīgus noteikumus par abpusējas sodāmības neesību kā pamatu neizpildīšanai (sk. 3.8.2. punktu).

Lielākā daļa dalībvalstu nav tieši transponējušas to, ka abpusējas sodāmības pārbaude jāveic par attiecīgo nodarījumu saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesību aktiem "neatkarīgi no tā sastāva elementiem vai kvalifikācijas".

Turklāt neliels skaits dalībvalstu ir noteikušas papildu nosacījumus (piemēram, noteikušas, ka par nodarījumu, uz kuru attiecas abpusējas sodāmības pārbaude, ir jābūt paredzētam 12 mēnešu cietumsodam gan izsniegšanas, gan izpildes dalībvalstī[65], vai ka tam jābūt kvalificētam kā smagam vai mazāk smagam noziegumam vai sevišķi smagam noziegumam saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesību aktiem, vai noteikušas, ka, apsverot, vai ir sasniegts vismaz 12 mēnešu slieksnis, nav jāņem vērā atbildību pastiprinoši

[61] Sk. Tiesas 2007. gada 3. maija spriedumu *Advocaten voor de Wereld*, C-303/05, ECLI:EU:C:2007:261, 48.–60. punktu, un Tiesas 2020. gada 3. marta spriedumu *X*, C- 717/18, ECLI:EU:C:2020:142, 36.–39. punktu.

[62] Piemēram, **finanšu noziegumi:** Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija Direktīva 2014/62/ES par euro un citu valūtu kriminālatiesisko aizsardzību pret viltošanu un ar ko aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2000/383/TI, OV L 151, 21.5.2014., 1. lpp.; **terorisms**: Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 15. marta Direktīva (ES) 2017/541 par terorisma apkarošanu un ar ko aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2002/475/TI un groza Padomes Lēmumu 2005/671/TI, OV L 88, 31.3.2017., 6. lpp.; **kibernoziedzība**: Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 12. augusta Direktīva 2013/40/ES par uzbrukumiem informācijas sistēmām un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2005/222/TI, OV L 218, 14.8.2013., 8. lpp., un **cilvēku tirdzniecība**: Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 5. aprīļa Direktīva 2011/36/ES par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2002/629/TI, OV L 101, 15.4.2011., 1. lpp.

[63] Sk. Tiesas 2020. gada 3. marta spriedumu *X*, C-717/18, ECLI:EU:C:2020:142, 42. punktu.

[64] Sk. Tiesas 2017. gada 11. janvāra spriedumu *Grundza*, C-289/15, ECLI:EU:C:2017:4, 35., 38. un 49. punktu.

[65] Sk. Tiesas 2015. gada 25. septembra rīkojumu *A*, C-463/15, ECLI:EU:C:2015:634.

apstākļi, vai attiecībā uz Eiropas apcietināšanas ordera izpildi noteikušas prasību, ka atlikušajam soda izciešanas laikam ir jābūt vēl 4 mēnešiem).

3.8. Neizpildīšanas (atteikuma) pamats (3., 4. un 4.a pants)

Vispārīgo pienākumu izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi, kas noteikts 1. panta 2. punktā, ierobežo obligāts vai fakultatīvs Eiropas apcietināšanas ordera neizpildīšanas pamats (pamatlēmuma 3., 4. un 4.a pants). Šā pamata veidu uzskaitījums ir izsmeļošs[66]. Attiecībā uz fakultatīvu neizpildīšanu izpildes tiesu iestāde var izmantot vienīgi tādu pamatu, kas transponēts tās valsts tiesību aktos[67]. Turklāt atteikums izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi ir paredzēts kā izņēmums, kas ir jāinterpretē šauri[68].

Tomēr novērtējums liecina, ka vairāk nekā puse dalībvalstu ir paredzējušas papildu neizpildīšanas pamata veidus (piemēram, tādus, kas pamatojas uz pamattiesībām (sk. 3.3.2. punktu), politiskiem nodarījumiem, proporcionalitātes principu, papildu sliekšņiem izpildes dalībvalstīs (sk. 3.7.2. punktu), prasību par gatavību tiesāšanai (sk. 3.3.1. punktu) vai norādi par vainu, ja pieprasītā persona nepiekrīt, apdraudējumu drošībai, sabiedriskajai kārtībai vai citām būtiskām izpildes dalībvalsts interesēm).

Turklāt dažas dalībvalstis ir noteikušas papildu prasības un ierobežojumus attiecībā uz saviem pilsoņiem (piemēram, abpusējas sodāmības pārbaude attiecībā uz saviem pilsoņiem).

3.8.1. *Obligāts neizpildīšanas pamats*

Ja ir piemērojams viens vai vairāki no trim obligātajiem neizpildīšanas pamata veidiem, izpildes tiesu iestādei ir jāatsaka Eiropas apcietināšanas ordera izpilde (3. pants).

- **Amnestija (3. panta 1. punkts)**

Izpilde ir jāatsaka, ja uz nodarījumu, kas ir Eiropas apcietināšanas ordera pamatā, attiecas amnestija izpildes dalībvalstī. Vēl ir arī prasība, ka izpildes dalībvalsts jurisdikcijā jābūt ietvertai krimināl vajāšanas uzsākšanai par attiecīgo nodarījumu saskaņā ar tās krimināllikumu. Gandrīz visas dalībvalstis ir transponējušas 3. panta 1. punktu. Vienā dalībvalstī attiecīgais noteikums netika konstatēts. Neliels skaits dalībvalstu ir atsaukušās uz "apžēlošanu", nevis "amnestiju" vai arī uz abām.

- ***Ne bis in idem* princips (3. panta 2. punkts)**

Izpilde jāatsaka, ja izpildes tiesu iestāde ir informēta par to, ka dalībvalstī ir pieņemts galīgs spriedums[69] par pieprasīto personu attiecībā uz tām pašām darbībām (*idem*

[66] Sk. Tiesas 2009. gada 6. oktobra spriedumu *Wolzenburg*, C-123/08, ECLI:EU:C:2009:616, 57. punktu, un Tiesas 2016. gada 5. aprīļa spriedumu *Aranyosi* un *Căldăraru*, C-404/15 un C-659/15 PPU, ECLI:EU:C:2016:198, 80. punktu.

[67] Sk. Tiesas 2017. gada 29. jūnija spriedumu *Popławski*, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503, 21. punktu.

[68] Sk. Tiesas 2017. gada 29. jūnija spriedumu *Popławski*, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503, 19. punktu, un Tiesas 2017. gada 10. augusta spriedumu *Tupikas*, C-270/17 PPU, ECLI:EU:C:2017:628, 50. punktu.

[69] Sk. Tiesas 2003. gada 11. februāra spriedumu *Gözütok* un *Brügge*, C-187/01, ECLI:EU:C:2003:87; Tiesas 2005. gada 10. marta spriedumu *Miraglia*, C-469/03, ECLI:EU:C:2005:156; Tiesas 2006. gada 28. septembra spriedumu *Van Straaten*, C-150/05, ECLI:EU:C:2006:614; Tiesas 2008. gada 22. decembra spriedumu *Turanský*, C-491/07, ECLI:EU:C:2008:768; Tiesas 2010. gada 16. novembra spriedumu *Mantello*, C-261/09, ECLI:EU:C:2010:683; Tiesas 2014. gada 5. jūnija spriedumu *M*, C- 398/12,

prasība[70] kā autonoms ES tiesību jēdziens[71]). Ir arī prasība, ka tad, ja ir piespriests sods, tad tas ir izciests vai to pašlaik izcieš, vai to vairs nevar izpildīt saskaņā ar notiesāšanas dalībvalsts tiesībām (izpildes prasības[72]).

Visas dalībvalstis ir transponējušas 3. panta 2. punktu. Tomēr neliels skaits dalībvalstu atsaucas uz "to pašu nodarījumu", nevis "tām pašām darbībām"[73]. Kas attiecas uz izpildes prasībām, vairākas dalībvalstis nav transponējušas visus trīs alternatīvos kritērijus.

- **Kriminālatbildības neiestāšanās nepietiekama vecuma dēļ (3. panta 3. punkts)**

Izpilde jāatsaka, ja pieprasītajai personai, ņemot vērā tās vecumu, saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesībām nevar iestāties kriminālatbildība par darbībām, kas ir Eiropas apcietināšanas ordera pamatā[74]. Nav konstatētas problēmas saistībā ar 3. panta 3. punkta transponēšanu, kaut arī personas vecums, kad iestājas kriminālatbildība, dažādās dalībvalstīs ir atšķirīgs.

3.8.2. *Fakultatīvas neizpildīšanas pamats (4. un 4.a pants)*

Pamatlēmuma 4. un 4.a pantā ir paredzēti astoņi fakultatīvi neizpildes pamata veidi. Dalībvalstīm nav pienākuma transponēt fakultatīvos neizpildīšanas pamata veidus[75].

Dažas dalībvalstis ir transponējušas tikai dažus no pamata veidiem, kas minēti 4. pantā. Turklāt vairākas dalībvalstis ir padarījušas visus transponētos pamata veidus par obligātiem, nedodot rīcības brīvību savām izpildes iestādēm. Tikai neliels skaits dalībvalstu visus transponētos pamata veidus ir transponējušas kā fakultatīvus. Turklāt dažas dalībvalstis daļu no pamata veidiem, kas minēti 4. pantā un 4.a pantā, ir transponējušas kā fakultatīvus un daļu — kā obligātus.

- **Abpusējas sodāmības neesība (4. panta 1. punkts)**

Eiropas apcietināšanas ordera izpildi var atteikt, ja gadījumos, kas minēti 2. panta 4. punktā (sk. 3.7.2. punktu), darbība, uz kuru balstīts Eiropas apcietināšanas orderis, nav

---

ECLI:EU:C:2014:1057; Tiesas 2016. gada 29. jūnija spriedumu *Kossowski*, C-486/14, ECLI:EU:C:2016:483, un Tiesas 2018. gada 25. jūlija spriedumu *AY*, C-268/17, ECLI:EU:C:2018:602.

[70] Sk. Tiesas 2006. gada 9. marta spriedumu *Van Esbroeck*, C-436/04, ECLI:EU:C:2006:165; Tiesas 2006. gada 28. septembra spriedumu *Van Straaten*, C-150/05, ECLI:EU:C:2006:614; Tiesas 2006. gada 28. septembra spriedumu *Gasparini* un citi, C-467/04, ECLI:EU:C:2006:610; Tiesas 2007. gada 18. jūlija spriedumu *Kretzinger*, C-288/05, ECLI:EU:C:2007:441; Tiesas 2007. gada 18. jūlija spriedumu *Kraaijenbrink*, C-367/05, ECLI:EU:C:2007:444, un Tiesas 2010. gada 16. novembra spriedumu *Mantello*, C-261/09, ECLI:EU:C:2010:683.

[71] Sk. Tiesas 2010. gada 16. novembra spriedumu *Mantello*, C-261/09, ECLI:EU:C:2010:683, 38. punktu.

[72] Sk. Tiesas 2003. gada 11. februāra spriedumu *Gözütok* un *Brügge*, C-187/01, ECLI:EU:C:2003:87; Tiesas 2007. gada 18. jūlija spriedumu *Kretzinger*, C-288/05, ECLI:EU:C:2007:441; Tiesas 2008. gada 11. decembra spriedumu *Bourquain*, C-297/07, ECLI:EU:C:2008:708, un Tiesas 2014. gada 27. maija spriedumu *Spasic*, C- 129/14 PPU, ECLI:EU:C:2014:586.

[73] Tā pati piezīme attiecas uz citiem attiecīgiem pantiem, piemēram, pamatlēmuma 4. panta 2., 3. un 5. punktu, kuros ir minētas "tās pašas darbības".

[74] Sk. Tiesas 2018. gada 23. janvāra spriedumu *Piotrowski*, C-367/16, ECLI:EU:C:2018:27.

[75] Sk. Tiesas 2009. gada 6. oktobra spriedumu *Wolzenburg*, C-123/08, ECLI:EU:C:2009:616, 59.–61. punktu, un Tiesas 2017. gada 29. jūnija spriedumu *Popławski*, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503, 21. punktu.

noziedzīgs nodarījums saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesību aktiem[76], izņemot nodarījumus, kas saistīti ar nodokļiem vai nodevām, muitas nodokļiem un maiņas nodevām (fiskālie nodarījumi). Turklāt 4. panta 1. punkts attiecas tikai uz noziedzīgiem nodarījumiem, kas nav ietverti to 32 nodarījumu sarakstā, par kuriem abpusējās sodāmības pārbaudi atceļ, ja ir sasniegts trīs gadu slieksnis[77] (2. panta 2. punkts).

Nelielā skaitā dalībvalstu attiecīgo noteikumu nevarēja konstatēt, kaut arī tās ir transponējušas 2. panta 4. punktu (sk. 3.7.1. punktu). Dažas dalībvalstis 4. panta 1. punktu ir transponējušas kā fakultatīvu neizpildīšanas pamatu, un vairākas dalībvalstis 4. panta 1. punktu transponējušas kā obligātu pamatu.

Lielākā daļa dalībvalstu ir transponējušas izņēmumu attiecībā uz fiskālajiem nodarījumiem, kas saistīti ar nodokļiem vai nodevām, muitas nodokļiem un maiņas nodevām. Tomēr dažas dalībvalstis izņēmumu ir transponējušas tikai daļēji (piemēram, neietverot atsauci uz "muitas nodokļiem un maiņas nodevām"). Neliels skaits dalībvalstu nav tieši transponējušas izņēmumu attiecībā uz fiskālajiem nodarījumiem. Turklāt vienā dalībvalstī uz fiskālajiem nodarījumiem skaidri attiecas nosacījums par nodokļu un nodevu līdzību izsniegšanas un izpildes dalībvalstī, ietverot prasību, ka izpildes valstī par tiem jābūt paredzētam vismaz trīs gadu ilgam brīvības atņemšanas sodam (neņemot vērā atbildību pastiprinošus apstākļus).

Neliels skaits dalībvalstu ir noteikušas papildu prasības (sk. 3.7.2. punktu).

- **Izpildes dalībvalstī sākta kriminālvajāšana (4. panta 2. punkts)**

Izpildi var atteikt, ja izpildes dalībvalstī veic kriminālvajāšanu attiecībā uz personu, par kuru ir izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis, par to pašu darbību, kas ir Eiropas apcietināšanas ordera pamatā.

Visas dalībvalstis ir transponējušas 4. panta 2. punktu. Lielākā daļa valstu to ir transponējušas kā fakultatīvu neizpildīšanas pamatu, izņemot tās, kur tas ir obligāts vai daļēji obligāts (piemēram, viena dalībvalsts labvēlīgāk attiecas pret saviem pilsoņiem, paredzot, ka neizpildīšanas pamats ir obligāts tās pilsoņiem, bet fakultatīvs — citu valstu pilsoņiem). Piemēram, viena dalībvalsts ir noteikusi nosacījumu, ka neizpildīšanas pamatu izmanto tad, ja kriminālprocesu nepārprotami var vieglāk īstenot izpildes dalībvalstī.

- **Izpildes dalībvalstī par tādu pašu nodarījumu neveic kriminālvajāšanu (4. panta 3. punkts)**

Transponējot 4. panta 3. punktu, ir jānošķir trīs šādas situācijas: izpildes dalībvalsts tiesu iestādes ir nolēmušas vai nu neveikt kriminālvajāšanu attiecībā uz nodarījumu, kas ir Eiropas apcietināšanas ordera pamatā, vai procesu apturēt, vai dalībvalstī attiecībā uz pieprasīto personu par tām pašām darbībām ir pieņemts galīgs spriedums, kas liedz procesu turpināt.

Tikai viena dalībvalsts nav transponējusi 4. panta 3. punktu. Puse dalībvalstu to ir transponējušas kā fakultatīvu pamatu neizpildīšanai. Citas dalībvalstis to ir transponējušas kā obligātu pamatu, izņemot nelielu skaitu valstu, kuras dažus no trim alternatīvajiem nosacījumiem ir transponējušas kā fakultatīvus, bet citus — kā obligātus.

[76] Sk. Tiesas 2017. gada 11. janvāra spriedumu *Grundza*, C-289/15, ECLI:EU:C:2017:4, 38. un 49. punktu.
[77] Sk. Tiesas 2020. gada 3. marta spriedumu *X*, C-717/18, ECLI:EU:C:2020:142, 42. punktu.

Turklāt dažas no šīm dalībvalstīm ir tikai daļēji transponējušas 4. panta 3. punktā minētos trīs nosacījumus.

- **Ir iestājies noilgums saukšanai pie krimināllatbildības vai sodīšanai (4. panta 4. punkts)**

Izpildi var atteikt, ja saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesībām ir iestājies noilgums pieprasītās personas saukšanai pie krimināllatbildības vai sodīšanai un uz attiecīgajām darbībām attiecas šīs dalībvalsts jurisdikcija saskaņā ar tās krimināllikumu.

Gandrīz visas dalībvalstis (izņemot vienu) ir transponējušas 4. panta 4. punktu. Viena ir atsaukusies uz laika paiešanu. Vairākas dalībvalstis ir noteikušas šo neizpildīšanas pamatu kā obligātu.

- **Galīgais spriedums trešā valstī — transnacionāls *ne bis in idem* princips (4. panta 5. punkts)**

Izpildi var atteikt, ja izpildes tiesas iestāde ir informēta par to, ka trešā valstī par pieprasīto personu pieņemts galīgs spriedums attiecībā uz tām pašām darbībām (*idem* prasība), ar nosacījumu, ka, ja ir piespriests sods, tad tas ir izciests vai to pašlaik izcieš, vai to vairs nevar izpildīt saskaņā ar notiesāšanas valsts tiesībām (izpildes prasības).

Visas dalībvalstis, izņemot vienu, ir ieviesušas 4. panta 5. punktu. Vairāk nekā puse dalībvalstu to ir transponējušas kā fakultatīvu neizpildīšanas pamatu, bet pārējās — kā obligātu pamatu. Tomēr dažas dalībvalstis ir tikai daļēji transponējušas trīs alternatīvos nosacījumus attiecībā uz izpildi.

- **Izpildes dalībvalsts apņemas izpildīt spriedumu (4. panta 6. punkts)**

Ja Eiropas apcietināšanas orderis ir izsniegts brīvības atņemšanas soda vai ar brīvības atņemšanu saistīta drošības līdzekļa izpildei un pieprasītā persona paliek izpildes dalībvalstī, ir izpildes dalībvalsts pilsonis vai rezidents, izpildes tiesu iestāde var apsvērt, vai tā vietā, lai nodotu personu izsniegšanas dalībvalstij, spriedumu nebūtu iespējams izpildīt tās dalībvalstī[78]. Termini "rezidents" un "paliek", kas minēti 4. panta 6. punktā, ir jādefinē vienoti, jo tie attiecas uz autonomiem ES tiesību jēdzieniem[79].

Neliels skaits dalībvalstu nav transponējušas 4. panta 6. punktu. Citas dalībvalstis to ir transponējušas dažādos veidos, jo transponējamie 4. panta 6. punkta noteikumi aptver diezgan dažādas personu grupas.

Tikai dažas dalībvalstis ir transponējušas 4. panta 6. punktu kā fakultatīvu pamatu neizpildīšanai. Lielākā daļa to ir padarījuši par obligātu[80] vai daļēji obligātu, jo dažas no

[78] Sk. Tiesas 2017. gada 29. jūnija spriedumu *Popławski*, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503, 21.–24. punktu; Tiesas 2018. gada 13. decembra spriedumu *Sut*, C-514/17, ECLI:EU:C:2018:1016, 34.–38. punktu, un Tiesas 2019. gada 24. jūnija spriedumu *Popławski II*, C- 573/17, *ECLI*:EU:C:2019:530.
Sk. Padomes 2008. gada 27. novembra Pamatlēmumu 2008/909/TI par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu attiecībā uz spriedumiem krimināllietās, ar kuriem piespriesti brīvības atņemšanas sodi vai ar brīvības atņemšanu saistīti pasākumi, lai tos izpildītu Eiropas Savienībā, OV L 327, 5.12.2008., 27. lpp.; Rokasgrāmatu par notiesāto personu un brīvības atņemšanas sodu nodošanu Eiropas Savienībā, OV C 403, 29.11.2019., 2. lpp.: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC1129(01)&from=EN, 34. lpp.

[79] Sk. Tiesas 2008. gada 17. jūlija spriedumu *Kozłowski*, C-66/08, ECLI:EU:C:2008:437, 46. un 54. punktu.

[80] Sk. Tiesas 2017. gada 29. jūnija spriedumu *Popławski*, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503, 21. punktu.

tām nodala savus pilsoņus no citu valstu pilsoņiem[81] (rezidentiem), nosakot to kā obligātu pamatu neizpildīšanai attiecībā uz saviem pilsoņiem un kā fakultatīvu pamatu — uz rezidentiem vai arī rezidentus vispār nepieminot. Dažas dalībvalstis ir sīkāk noteikušas, kas šajā kontekstā uzskatāmi par rezidentiem (piemēram, personas, kas pastāvīgi uzturējušās[82] 2 vai 5 gadus, personas, kam ir uzturēšanās atļauja[83]). Turklāt viena dalībvalsts ir transponējusi 4. panta 6. punktu, attiecinot to tikai uz ES pilsoņiem, tādējādi neietverot trešo valstu pilsoņus. Turpretī cita dalībvalsts ir skaidri atsaukusies uz personām, kurām piešķirts patvērums. Tikai neliela daļa dalībvalstu ir transponējušas 4. panta 6. punktu tā, lai ietvertu arī personas, kuras tajā paliek.

- **Eksteritorialitāte (nodarījumi, kas veikti ārpus izsniegšanas dalībvalsts teritorijas) (4. panta 7. punkts)**

Izpildi var atteikt, ja Eiropas apcietināšanas orderis attiecas uz nodarījumiem:

a) kurus saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesībām uzskata par pilnīgi vai daļēji izdarītiem izpildes dalībvalsts teritorijā vai vietā, ko par tādu uzskata;

vai

b) kuri veikti ārpus izsniegšanas dalībvalsts teritorijas, un izpildes dalībvalsts tiesības neļauj veikt kriminālvajāšanu par tādiem pašiem nodarījumiem, ja tie veikti ārpus tās teritorijas.

Vairākas dalībvalstis ir transponējušas tikai vienu no diviem pamata veidiem.

Dažas dalībvalstis nav transponējušas a) apakšpunktā norādīto pamatu. Vairāk nekā puse dalībvalstu ir transponējušas a) apakšpunktā minēto pamatu kā fakultatīvu pamatu neizpildīšanai. Turklāt dažas no šīm dalībvalstīm nav skaidri transponējušas tekstu "pilnīgi vai daļēji" un/vai "vietā, ko par tādu uzskata".

Neliels skaits dalībvalstu nav transponējušas pamatu, kas minēts b) apakšpunktā. Vairāk nekā puse dalībvalstu ir transponējušas šo noteikumu kā fakultatīvu pamatu neizpildīšanai.

- **Lietas izskatīšana *in absentia* (4.a pants)**

Pamatlēmuma 4.a pantā paredzēts fakultatīvs neizpildīšanas pamats situācijās, kad izpildes tiesu iestāde ir saņēmusi Eiropas apcietināšanas orderi par brīvības atņemšanas soda izpildi vai ar brīvības atņemšanu saistīta drošības līdzekļa piemērošanu, kas izriet no izsniegšanas dalībvalstī īstenotas tiesvedības, kurā persona nav bijusi klāt[84] (lēmums, kas pieņemts *in absentia*). Tomēr šai iespējai ir pievienoti četri izņēmuma gadījumi, kuros izpildes tiesu iestāde nevar atteikties izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi, kas izsniegts, pamatojoties uz nolēmumu, kurš pieņemts *in absentia*[85].

[81] Sk. Tiesas 2012. gada 5. septembra spriedumu *Lopes da Silva Jorge*, C-42/11, ECLI:EU:C:2012:517, 52. un 59. punktu.
[82] Sk. Tiesas 2009. gada 6. oktobra spriedumu *Wolzenburg*, C-123/08, ECLI:EU:C:2009:616, 74. punktu.
[83] Sk. Tiesas 2009. gada 6. oktobra spriedumu *Wolzenburg*, C-123/08, ECLI:EU:C:2009:616, 53. punktu.
[84] Sk. Tiesas 2017. gada 10. augusta spriedumus *Zdziaszek*, C-271/17 PPU, ECLI:EU:C:2017:629, un *Tupikas*, C-270/17 PPU, ECLI:EU:C:2017:628, un Tiesas 2017. gada 22. decembra spriedumu *Ardic*, C-571/17 PPU, ECLI:EU:C:2017:1026.
[85] Sk. Tiesas 2013. gada 26. februāra spriedumu *Melloni*, C-399/11, ECLI:EU:C:2013:107, 51. un 52. punktu.

Puse no dalībvalstīm ir transponējusi 4.a pantu kā obligātu neizpildīšanas pamatu, bet otra puse to transponējusi kā fakultatīvu pamatu. Attiecībā uz četriem izņēmumiem vairākās dalībvalstīs nevarēja konstatēt attiecīgos noteikumus. Dažās dalībvalstīs, kuras transponējušas šos četrus izņēmumus, tajos noteiktie minimālie procesuālie standarti nav skaidri transponēti. Šie standarti ietver autonomus ES tiesību jēdzienus, kas jo īpaši attiecas uz "pavēstes saņemšanu", "[faktisku] oficiālas informācijas saņemšanu" vai "zināšanu par paredzēto lietas izskatīšanu"[86].

3.9. Garantijas, kas jāsniedz izsniegšanas dalībvalstij (5. pants)

Pamatlēmuma 5. pantā paredzēts, ka attiecībā uz Eiropas apcietināšanas ordera izpildi, ko veic izpildes tiesu iestāde, izpildes valsts tiesību aktos var noteikt dažus nosacījumus, kas izsmeļoši noteikti 5. pantā[87]. Minētie nosacījumi var attiekties uz mūža ieslodzījuma soda pārskatīšanu un pilsoņu un rezidentu nogādāšanu atpakaļ izpildes dalībvalstī, lai izciestu brīvības atņemšanas sodus, kas viņiem piespriesti izsniegšanas dalībvalstī[88].

Vairāk nekā puse dalībvalstu ir transponējušas iespēju uz Eiropas apcietināšanas ordera izpildi attiecināt nosacījumu, ka tiek pārskatīts brīvības atņemšanas sods uz mūžu vai ar brīvības atņemšanu saistīts drošības līdzeklis uz mūžu. Turklāt lielais vairums dalībvalstu ir transponējušas iespēju uz Eiropas apcietināšanas ordera izpildi attiecināt nosacījumu, ka pilsoņi un rezidenti pēc nopratināšanas tiek nogādāti atpakaļ izpildes dalībvalstī, lai izciestu brīvības atņemšanas sodu vai ar brīvības atņemšanu saistīta drošības līdzekļa piemērošanu, kas viņiem piespriests izsniegšanas dalībvalstī. Dažās dalībvalstīs transponēšana bijusi tikai daļēja, jo tās nav skaidri noteikušas, ka persona pēc nopratināšanas ir jānogādā atpakaļ. Turklāt dažas dalībvalstis paredzējušas preferenciālu režīmu saviem pilsoņiem.

3.10. Pieprasītās personas procesuālās tiesības (11. pants, 13. panta 2. punkts, 14. pants un 23. panta 5. punkts)

Pieprasītajai personai ar pamatlēmumu piešķir vairākas procesuālās tiesības. Saskaņā ar pamatlēmuma 11. pantu pieprasītajai personai ir tiesības tikt informētai par Eiropas apcietināšanas orderi un tā saturu, kā arī par iespēju piekrist nodošanai un tiesības saņemt juridiska padomdevēja un tulka palīdzību. Šīs tiesības ir jānodrošina saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesībām. Turklāt direktīvas par minimālajām procesuālajām tiesībām ir papildinājušas un nostiprinājušas pamatlēmumā paredzētās tiesības[89].

Pamatlēmuma 11. pantu ir transponējušas visas dalībvalstis. Tomēr dažās dalībvalstīs šīs prasības ir transponētas tikai daļēji vai nav iespējams konstatēt visus attiecīgos elementus (piemēram, nav skaidru noteikumu, kas paredzētu, lai pieprasītā persona tiktu informēta

[86] Sk. Tiesas 2016. gada 24. maija spriedumu *Dworzecki*, C-108/16 PPU, ECLI:EU:C:2016:346, 32. punktu.
[87] Sk. Tiesas 2013. gada 26. februāra spriedumu *Melloni*, C-399/11, ECLI:EU:C:2013:107, 38. punktu; Tiesas 2016. gada 5. aprīļa spriedumu *Aranyosi* un *Căldăraru*, C-404/15 un C-659/15 PPU, ECLI:EU:C:2016:198, 80. punktu, un Tiesas 2015. gada 16. jūlija spriedumu *Lanigan*, C-237/15, ECLI:EU:C:2015:474, 36. punktu.
[88] Sk. Tiesas 2020. gada 11. marta spriedumu *SF*, C-314/18, ECLI:EU:C:2020:191.
[89] Sk. 1.1. punkta 1. apakšpunktu un Tiesas 2019. gada 12. decembra spriedumu *XD*, C-625/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:1078, 55. punktu.

par iespēju piekrist nodošanai, vai arī pieprasītā persona tiek informēta tikai, nonākot aizturēšanas vietā).

Turklāt dažādi pamatlēmuma noteikumi pieprasītajai personai piešķir konkrēti šādas minimālās procesuālās tiesības.

- Pamatlēmuma 13. panta 2. punktā ir paredzēts, ka dalībvalstis pieņem pasākumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu to, ka piekrišanu nodošanai un atteikšanos no tiesībām uz specialitātes principa piemērošanu (kas minēts 27. panta 2. punktā) konstatē tādā veidā, kas liecina par to, ka attiecīgā persona tās izpildes iestādei ir izteikusi brīvprātīgi un pilnībā apzinoties sekas. Šajā sakarā pieprasītajai personai jābūt tiesībām uz juridiska padomdevēja palīdzību. Visas dalībvalstis ir transponējušas 13. panta 2. punktu. Tomēr dažu dalībvalstu tiesību aktos nevarēja konstatēt brīvprātības un pilnīgas seku apzināšanās elementus. Līdzīgas problēmas tika konstatētas dažās dalībvalstīs attiecībā uz atteikšanos no tiesībām uz specialitātes principa piemērošanu izsniegšanas dalībvalstī pēc nodošanas (27. panta 3. punkta f) apakšpunkts).

- Pamatlēmuma 14. pantā paredzēts, ka gadījumā, ja arestētā persona nepiekrīt tās nodošanai, tai ir tiesības tikt uzklausītai izpildes tiesu iestādē saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesību aktiem[90]. Gandrīz visas dalībvalstis ir pareizi transponējušas 14. pantu.

- Pamatlēmuma 23. panta 5. punktā paredzēts, ka, beidzoties nodošanas termiņiem, pieprasītā persona ir jāatbrīvo[91]. Lielākā daļa dalībvalstu ir pareizi transponējušas 23. panta 5. punktu. Tomēr viena dalībvalsts ietvērusi izpildes iestādei nepārprotamu iespēju vienpusēji pagarināt pieprasītās personas aizturēšanu par 10 dienām pirms vienošanās ar izsniegšanas iestādi par jaunu datumu un laiku (sk. 3.14. punktu). Nelielā skaitā dalībvalstu attiecīgos noteikumus nevarēja konstatēt.

3.11. Privilēģijas un neaizskaramība (20. pants)

Pamatlēmuma 20. pants attiecas uz privilēģijām un neaizskaramību, uz ko pieprasītā persona var paļauties. Šo noteikumu pilnībā un atbilstoši ir transponējusi mazāk nekā puse dalībvalstu. Citās valstīs konstatēta tikai daļēja transponēšana (piemēram, privilēģijas nav tieši norādītas) vai arī attiecīgos noteikumus nevarēja konstatēt (piemēram, procedūru, ar kuru lūdz atcelt privilēģijas vai neaizskaramību).

[90] Sk. Tiesas 2013. gada 29. janvāra spriedumu *Radu* C-396/11, ECLI:EU:C:2013:39, 41. un 42. punktu.
[91] Sk. Tiesas 2017. gada 25. janvāra spriedumu *Vilkas*, C-640/15, ECLI:EU:C:2017:39, 70.–73. punktu.

3.12. Piekrišana nodošanai, specialitātes princips un atteikšanās no tā (13. un 27. pants)

Parasti nevar veikt nodotās personas kriminālvajāšanu, to notiesāt vai kā citādi tai atņemt brīvību par nodarījumu, kas veikts pirms tās nodošanas un kas nav nodarījums, par kuru tā nodota. Tas ir specialitātes princips, kas paredzēts pamatlēmuma 27. pantā[92].

Ar pamatlēmumu dalībvalstīm tiek nodrošināta iespēja paziņot, ka attiecībās ar citām dalībvalstīm, kas sniegušas tādu pašu paziņojumu, tās atsakās no specialitātes principa, ja vien īpašā gadījumā izpildes tiesu iestāde neparedz citādi tās lēmumā par nodošanu. Saskaņā ar Komisijas rīcībā esošo informāciju šādus paziņojumus ir sniegušas tikai trīs dalībvalstis.

Turklāt 27. panta 3. punktā paredzēti vairāki izņēmumi no specialitātes principa, un viens no tiem ir pieprasītās personas atteikšanās no specialitātes principa saskaņā ar 13. pantu.

Pieprasītajai personai ir iespēja piekrist nodošanai saskaņā ar 13. pantu. Ja apcietinātā persona norāda, ka tā piekrīt nodošanai, šī piekrišana un attiecīgā gadījumā skaidra atteikšanās no tiesībām uz specialitātes principa piemērošanu jādod izpildes tiesu iestādē saskaņā ar izpildes dalībvalsts iekšējām tiesībām. Lielākā daļa dalībvalstu ir pareizi transponējušas 13. pantu. Tomēr nelielā skaitā dalībvalstu pieprasītā persona automātiski zaudē specialitātes principa sniegto aizsardzību situācijās, kad tā ir piekritusi nodošanai. Tādējādi pieprasītā persona vairs nevar pati izlemt, vai noraidīt specialitātes principa sniegto aizsardzību. Dažās dalībvalstīs attiecīgus transponēšanas noteikumus nevarēja konstatēt vai arī pants ir transponēts tikai daļēji, skaidri neparedzot atteikšanos no tiesībām uz specialitātes principa piemērošanu.

Dažas dalībvalstis ir paredzējušas iespēju personai atsaukt gan piekrišanu, gan atteikšanos. Neliels skaits dalībvalstu ir piemērojušas tikai iespēju atsaukt piekrišanu. Lielākajā daļā dalībvalstu piekrišana nodošanai un atteikšanās nav atsaucama.

Šajā sakarā dažās dalībvalstīs ir paredzēta iespēja pārsūdzēt lēmumu nodot pieprasīto personu pat tad, ja persona piekrīt nodošanai.

3.13. Termiņi un procedūras lēmuma pieņemšanai par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi (15. panta 1. punkts un 17. pants)

Lēmums par nodošanu principā jāpieņem, stingri ievērojot termiņus, kas noteikti pamatlēmumā (15. panta 1. punkts)[93]. Neatkarīgi no šiem termiņiem visi Eiropas apcietināšanas orderi ir jāizskata un jāizpilda steidzami (17. panta 1. punkts). Tomēr ne visas dalībvalstis ir skaidri transponējušas šo prasību.

Ja pieprasītā persona **piekrīt tās nodošanai**, galīgais lēmums par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi būtu jāpieņem 10 dienās pēc piekrišanas sniegšanas (17. panta 2. punkts). Vairums dalībvalstu ir pareizi transponējušas šo noteikumu. Divās dalībvalstīs transponēšanas noteikumi netika konstatēti.

---

[92] Sk. Tiesas 2008. gada 1. decembra spriedumu *Leymann* un *Pustovarov*, C-388/08 PPU, ECLI:EU:C:2008:669, un Tiesas 2018. gada 6. decembra spriedumu *IK*, C-551/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:991, 59.–61. punktu.

[93] Sk. Tiesas 2013. gada 30. maija spriedumu *Jeremy F*, C-168/13, ECLI:EU:C:2013:358, 62. punktu, un Tiesas 2015. gada 16. jūlija spriedumu *Lanigan*, C-237/15, ECLI:EU:C:2015:474, 32. un 33. punktu.

Ja pieprasītā persona **nepiekrīt tās nodošanai**, galīgais lēmums par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi būtu jāpieņem 60 dienās pēc pieprasītās personas apcietināšanas (17. panta 3. punkts). Lielais vairums dalībvalstu ir pareizi transponējušas šo noteikumu. Viena dalībvalsts nav transponējusi 60 dienu termiņu. Turklāt dažas dalībvalstis ir kā alternatīvas paredzējušas, ka 60 dienu termiņš sākas vai nu aizturēšanas dienā, vai arī pirmajā pratināšanas dienā.

Dažas dalībvalstis ir transponējušas 10 un/vai 60 dienu termiņu kā neobligātu.

Izņēmuma kārtā, kad īpašos gadījumos Eiropas apcietināšanas orderi nevar izpildīt piemērojamajos termiņos, šos termiņus var pagarināt vēl par 30 dienām. Šādos gadījumos izpildes tiesu iestādei nekavējoties par to jāinformē izsniegšanas tiesu iestāde, norādot kavēšanās iemeslus (17. panta 4. punkts).

Mazāk nekā puse dalībvalstu ir pilnīgi transponējušas šo noteikumu. Lielākā daļa to ir transponējušas tikai daļēji (piemēram, paziņojuma tūlītējais raksturs nav skaidri atspoguļots; nav prasīts norādīt kavēšanās iemeslus; ir atsauce tikai uz termiņu, kas noteikts 17. panta 3. punktā, bet ne uz 17. panta 2. punktā noteikto 10 dienu termiņu). Nelielam skaitam dalībvalstu attiecīgos noteikumus nevarēja konstatēt.

Turklāt šķiet, ka problēmas, kas saistītas ar pamatlēmumā noteikto termiņu ievērošanu, dažās dalībvalstīs izriet arī no ilgstošām pārsūdzības procedūrām[94]. Nevienā dalībvalstī nevarēja konstatēt attiecīgos noteikumus par pārsūdzēšanas procedūras ilgumu. Tomēr dažas dalībvalstis pārsūdzības procedūrām paredz stingrus termiņus.

Kamēr izpildes tiesu iestāde nav pieņēmusi galīgo lēmumu par Eiropas apcietināšanas orderi, tai jānodrošina tas, ka materiālie nosacījumi, kas nepieciešami faktiskai personas nodošanai, joprojām tiek saglabāti (17. panta 5. punkts)[95]. Daudz dalībvalstu ir pareizi transponējušas 17. panta 5. punktu. Tomēr viena valsts ir noteikusi vispārēju beznosacījumu pienākumu atbrīvot pieprasīto personu, kas aizturēta saskaņā ar Eiropas apcietināšanas orderi, tiklīdz ir pagājušas 90 dienas kopš šīs personas apcietināšanas[96].

Pamatlēmuma 17. panta 7. punktā paredzēts, ka tad, ja izņēmuma gadījumos dalībvalsts nevar ievērot piemērojamos termiņus, tai jāinformē *Eurojust*[97], norādot kavēšanās iemeslus. Turklāt dalībvalstij, kas vairākkārt saskārusies ar kavējumiem no citas dalībvalsts puses Eiropas apcietināšanas orderu izpildē, par to jāinformē Padome, lai izvērtētu šā pamatlēmuma īstenošanu. Vairāk nekā pusē dalībvalstu transponēšana ir pabeigta un ir atbilstīga. Pārējās dalībvalstis tikai daļēji transponējušas 17. panta 7. punktu (piemēram, atsaucoties tikai uz 60 dienu termiņu vai neuzliekot par pienākumu informēt *Eurojust*).

3.14. Personas nodošanas termiņi (23. panta 1.–4. punkts)

Pieprasītās personas nodošanas termiņš sākas uzreiz pēc tam, kad pieņemts galīgais lēmums par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi. Iesaistītajām iestādēm būtu iespējami

[94] Sk. Tiesas 2013. gada 30. maija spriedumu *Jeremy F*, C-168/13, ECLI:EU:C:2013:358.
[95] Sk. Tiesas 2015. gada 16. jūlija spriedumu *Lanigan*, C-237/15, ECLI:EU:C:2015:474, 58.–61. punktu.
[96] Sk. Tiesas 2019. gada 12. februāra spriedumu *TC*, C-492/18 PPU, ECLI:EU:C:2019:10.8.
[97] Praksē ziņošanas līmenis ir diezgan zems.
Sk. statistikas datus par Eiropas apcietināšanas orderi:
https://e-justice.europa.eu/content_european_arrest_warrant-90-en.do.

drīz jāvienojas par personas nodošanu un tās kārtību (23. panta 1. punkts). Jebkurā gadījumā nodošanai jānotiek ne vēlāk kā 10 dienas pēc galīgā lēmuma pieņemšanas par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi (23. panta 2. punkts). Pamatlēmuma 23. panta 3. un 4. punkts attiecīgi attiecas uz termiņu pagarināšanu gadījumos, kad pieprasīto personu nevar nodot 10 dienu laikā tādu apstākļu dēļ, kurus nevar kontrolēt neviena no dalībvalstīm[98], vai arī nopietnu humānu iemeslu dēļ.

Nodošanas termiņus kopumā atbilstīgā veidā ir transponējušas tikai dažas dalībvalstis. Lielākajā daļā dalībvalstu 23. panta 1.–4. punkta galvenie elementi nav transponēti (piemēram, steidzamība, obligātie termiņi un to aprēķināšana; ir atsauces tikai uz apstākļiem izsniegšanas dalībvalstī; izmantota pārāk šaura vai pārāk plaša "nopietnu humānu iemeslu" definīcija).

4. SECINĀJUMS

Lai gan dalībvalstu līdzšinējie centieni ir atzīstami, dažās dalībvalstīs pamatlēmuma īstenošanas līmenis joprojām nav apmierinošs. Šis novērtējums, statistika par Eiropas apcietināšanas orderi un salīdzinošā analīze ar iepriekšējiem ziņojumiem liecina, ka dažas dalībvalstis nav ņēmušas vērā noteiktus iepriekšējos Komisijas ieteikumus un ieteikumus, kas izriet no savstarpējās novērtēšanas 4. kārtas. Turklāt šķiet, ka dažas dalībvalstis vēl nav īstenojušas dažus Tiesas spriedumus.

Daļēja un/vai nepareiza pamatlēmuma transponēšana kavē savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu krimināltiesību jomā. Nevar sasniegt mērķi attīstīt brīvības, drošības un tiesiskuma telpu visiem ES iedzīvotājiem, kā noteikts Līguma par Eiropas Savienību 3. pantā, ja dalībvalstis pienācīgi neīsteno instrumentus, par kuriem tās visas ir vienojušās.

Komisija turpinās vērtēt, kā atsevišķas dalībvalstis ievēro pamatlēmuma prasības. Ja neatbilstības netiks novērstas, Komisija īstenos atbilstošus pasākumus, lai panāktu pamatlēmuma prasību ievērošanu visā ES, tostarp, ja nepieciešams, sāks pārkāpuma procedūru saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 258. pantu.

[98] Sk. Tiesas 2017. gada 25. janvāra spriedumu *Vilkas*, C-640/15, ECLI:EU:C:2017:39.